

AVRUPA İSTATİSTİKLERİ UYGULAMA ESASLARI

Ulusal İstatistik Otoriteleri ve Avrupa Birliği İstatistik Genel M¼d¼rl¼đ¼ için
(AB İstatistik Otoritesi)

Avrupa İstatistik Sistemi Komitesi

16 Kasım 2017

(eviri)

ÖNSÖZ

Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları

Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları (CoP), Avrupa İstatistik Sistemi ortak kalite çerçevesinin temel taşıdır. Özdenetim yapan bir araçtır ve kurumsal çevreyi, istatistiksel süreçleri ve istatistiksel çıktıları kapsayan 16 ilkeye dayanır. En iyi uygulama ve standartları içeren göstergeler seti, ilkelerin her biri için Avrupa İstatistik Sisteminin şeffaflığını artırarak, Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları'nın uygulanmasını gözden geçirmek için rehberlik ve referans sağlar.

Avrupa İstatistiklerinin geliştirilmesinden, üretilmesinden ve dağıtılmasından sorumlu olan; Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat), Ulusal İstatistik Ofisleri ve diğer ulusal otoritelerden oluşan istatistik otoriteleri, Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları'na uymayı taahhüt eder.

Bağımsız bir Danışma Kurulu olan Avrupa İstatistik Yönetimi Danışma Kurulu (ESGAB, Kurul), Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları'nın uygulanması ile ilgili olarak Avrupa İstatistik Sistemine genel bir bakış sunar. Kurul, Avrupa Birliği İstatistik Ofisi (Eurostat) ve Avrupa İstatistik Sistemi tarafından bir bütün olarak, Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları'nın uygulanmasının her yıl analizini yapar ve Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları'nın uygulanmasını kolaylaştıracak önlemler, kullanıcılarla veri sağlayıcıların iletişimi ve olası güncellemeler hakkında tavsiyelerde bulunur.

Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları'nın 2017 versiyonu, ilk olarak 2005 yılında kabul edilen Avrupa İstatistikleri Uygulama Esasları'nın ikinci revizyonudur. Söz konusu versiyon, Avrupa İstatistik Sisteminde resmi istatistiklerin geliştirilmesi, üretimi ve dağıtılmasındaki en son değişiklikleri ve yenilikleri ve daha ötesinde ortaya çıkan yeni veri kaynakları, yeni teknolojilerin kullanımı, yasal çerçevenin modernizasyonu ve CoP gözden geçirmelerinin sonuçlarını yansıtmayı amaçlamaktadır.

Uygulama Kurallarında kullanılan temel terimleri açıklayan bir sözlük çevrimiçi olarak <http://ec.europa.eu/eurostat/web/quality/overview> adresinde mevcuttur.

Avrupa İstatistik Sistemi Ortak Kalite Çerçevesi

Avrupa İstatistik Sistemi Ortak Kalite Çerçevesi; Avrupa İstatistik Uygulama Esasları, Avrupa İstatistik Sistemi Kalite Güvence Çerçevesi ve genel kalite yönetimi ilkelerinden (kullanıcılarla sürekli etkileşim, liderlik taahhüdü, ortaklık, çalışan memnuniyeti, sürekli iyileştirme, entegrasyon ve uyum, vb.) oluşur.

Özdenetim sağlayan ortak kalite çerçevesi, Avrupa Birliği'nin İşleyişine İlişkin Antlaşma'dan doğan Avrupa istatistiklerine ilişkin 223/2009 (EC) sayılı düzenlemeyi temel alan Avrupa İstatistik Sistemi kapsamlı yasal çerçevesini tamamlamaktadır. Bu nedenle, yüksek kaliteli Avrupa istatistikleri ve hizmetleri, sağlam yasal çerçeve ve kalite çerçevesi aracılığı ile geliştirilir, üretilir ve dağıtılır.

Bu broşürün sonraki sayfalarında yer alan Avrupa İstatistik Sistemi Kalite Beyanı, kullanıcılarına sürdürülebilir bir şekilde değer katmak için yüksek kaliteli Avrupa istatistik ve hizmetlerini sürekli olarak geliştirmek, üretmek ve dağıtmak konusunda tüm üyelerinin taahhüdünün yanı sıra Avrupa İstatistik Sisteminde var olan kalite bilincini sağlar.

Avrupa İstatistik Sistemi

Kalite Beyanı

Avrupa İstatistik Sistemi; Eurostat, her bir AB Üye Devleti ve EFTA ülkesinin ulusal istatistik otoritelerinin işbirliği yaptığı bir ortaklıktır. Misyonumuz; Avrupa'da, ulusal ve bölgesel düzeyde bağımsız yüksek kaliteli istatistiksel bilgi sağlamak ve ayrıca bu bilgiyi karar alma, araştırma ve tartışma için herkesin erişimine açık hale getirmektir.

Avrupa İstatistik Sistemi (ESS) üyeleri tarafından Avrupa Parlamentosu yasal düzenlemelerine göre demokratik bir şekilde alınan nihai kararlarla Avrupa istatistiklerinin programı ve öncelikleri tartışılır ve kabul edilir.

Avrupa İstatistik Uygulama Esaslarının temeli olan, sağlam, dünya standartlarında ve kendi kendini düzenleyen bir kalite çerçevesi ile desteklenen sıkı bir yasal rejim altında çalışırız. Uygulama Esaslarına uyumumuz, gözden geçirme mekanizmaları ve belirlenen iyileştirme faaliyetlerinin sıkı bir şekilde takibi ile periyodik olarak değerlendirilir.

Kaliteyi, olması gereken kaliteden yoksun anlık verinin hızla büyüme eğilimini deneyimleyen bir dünyada rekabet avantajımızın temeli olarak görüyoruz. Çalışmalarımız, mesleki bağımsızlık, tüm kullanıcılara tarafsız muamele, tarafsızlık, güvenilirlik, istatistiksel gizlilik ve maliyet etkinliği ile yönetilir. İstatistiklerimizin geliştirilmesi, üretilmesi ve dağıtılması, güvenilir metodolojilere, en iyi uluslararası standartlara ve şeffaf bir şekilde iyi dokümente edilmiş uygun istatistik işlemlere dayanmaktadır. Kalite ilkelerimiz: uygunluk, doğruluk, zamanlılık ve yayımlama takvimine uygunluk, erişilebilirlik ve açıklık, tutarlılık ve karşılaştırılabilirliktir.

Cevaplayıcılar üzerindeki yükü en aza indirmek, veri sağlayıcılarla iyi işbirliği geliştirmek ve bilimsel topluluklar da dahil paydaş gruplarıyla yakın işbirliği içinde olmak için sürekli çaba sarf ediyoruz.

Ortak kalite çerçevemizi sürekli geliştirerek, güçlü ve zayıf yönlerimizi, ve bunlara ilişkin riskleri sistematik olarak tanımlayarak istatistiksel olarak mükemmelleşmeye kararlıyız. Yeni göstergeleri sürekli modernize ederek, yenileyerek ve derleyerek, sadece ürün ve hizmetlerimizin kalitesini iyileştirmekle kalmıyor, aynı zamanda gelişmeleri ve ortaya çıkacak kullanıcı ihtiyaçlarını da tahmin etmeye çalışıyoruz.

Ulusal İstatistik Kurumu Başkanları ve Eurostat Genel Müdürü

Kurumsal çevre

Kurumsal ve organizasyonel faktörler, Avrupa İstatistiklerini geliştiren, üreten ve dağıtan bir istatistik otoritesinin etkinliği ve güvenilirliği üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. İlgili ülkeler; mesleki bağımsızlık, koordinasyon ve işbirliği, veri toplama yetkisi, kaynakların yeterliliği, kalite taahhüdü, istatistiksel gizlilik, tarafsızlık ve nesnelliktir.

1. İlke: Mesleki Bağımsızlık

İstatistik otoritelerinin diğer siyasi, düzenleyici ya da idari kurum ve kuruluşlardan ve özel sektörden mesleki açıdan bağımsız olması Avrupa İstatistiklerinin güvenilirliğini sağlar.

Gösterge 1.1: İstatistiklerin geliştirilmesi, üretilmesi ve dağıtılmasında Ulusal İstatistik Ofisleri ve Eurostat'ın siyasi ve diğer dış müdahalelerden bağımsızlığı, kanunla düzenlenir ve bu bağımsızlık diğer istatistik otoriteleri için de güvence altına alınmıştır.

Gösterge 1.2: Ulusal İstatistik Ofisleri ve Eurostat ile uygun hallerde diğer istatistik otoritelerinin Başkanları, siyasi otoriteler ile kamu kurum ve kuruluşlarıyla üst düzey bağlantı kurulması için yeterince yüksek hiyerarşik mevkiye ve mesleki açıdan en yüksek kapasiteye sahiptirler.

Gösterge 1.3: Ulusal İstatistik Ofisleri ve Eurostat ile uygun hallerde diğer istatistik otoritelerinin Başkanları, istatistiklerin bağımsız bir şekilde geliştirilmesi, üretilmesi ve dağıtılmasından sorumludurlar.

Gösterge 1.4: Ulusal İstatistik Ofisleri ve Eurostat ile uygun hallerde diğer istatistik otoritelerinin Başkanları, istatistiksel yöntemler, standartlar ve usuller ile istatistiksel yayınların içerik ve yayımlama takvimini belirleme konusunda tek sorumludurlar.

Gösterge 1.5: İstatistiksel çalışma programları yayımlanır ve kaydedilen ilerlemeyi gösteren dönemsel raporlar hazırlanır.

Gösterge 1.6: İstatistiksel yayınlar, siyasi ifadelerden açıkça arındırılır ve ayırt edilir.

Gösterge 1.7: Ulusal İstatistik Ofisleri ve Eurostat ile uygun hallerde diğer istatistik otoriteleri, uygun gördüğü ölçüde istatistiklerin eleştirilmesi ve yanlış kullanılması da dahil olmak üzere istatistiksel konularda kamuoyuna açıklamada bulunur.

Gösterge 1.8: Ulusal İstatistik Ofisi ve Eurostat başkanlarının ve uygun hallerde diğer istatistik otoritelerinin istatistik birim yöneticilerinin işe alım ve atanma usulleri şeffaftır ve sadece mesleki kriterlere dayanır. Görevin sona erdirilebileceği temel nedenler, yasal çerçevede belirtilmiştir. Bu nedenler, mesleki veya bilimsel bağımsızlıktan ödün vermeyecek nedenlerdir.

1 bis. ilke: Koordinasyon ve işbirliği

Ulusal İstatistik Ofisleri ve Eurostat, Avrupa İstatistiklerinin sırasıyla ulusal istatistik sistemi düzeyinde ve Avrupa İstatistik Sistemi düzeyinde geliştirilmesi, üretilmesi ve dağıtılması ile ilgili tüm faaliyetlerin koordinasyonunu sağlar. İstatistik otoriteleri, Avrupa istatistiklerinin geliştirilmesi, üretilmesi ve dağıtılmasını sağlamak için Avrupa İstatistik Sisteminin ortaklığında aktif olarak işbirliği yapar.

Gösterge 1bis.1: Ulusal İstatistik Ofisleri, Avrupa İstatistiklerini geliştiren, üreten ve dağıtan diğer tüm ulusal otoritelerin istatistiksel faaliyetlerini koordine eder. Bu bağlamda, İstatistiki konularda Eurostat'ın tek temas noktası olarak hareket ederler. Hem ulusal hem de Avrupa düzeyinde koordinasyon rolünü yürütmek için mevzuat ve net olarak tanımlanmış usuller mevcuttur.

Gösterge 1bis.2: Avrupa İstatistiklerinin ulusal istatistik sistemi içinde geliştirilmesi, üretilmesi ve dağıtılmasında kalitenin sağlanması için gerekli olan ulusal kılavuzlar, Ulusal İstatistik Ofislerinin Başkanları tarafından üretilir; uygulanmaları izlenir ve gözden geçirilir.

Gösterge 1bis.3: İstatistik otoriteleri, birbirleriyle ve Avrupa İstatistik Sisteminin danışma organları ile, Avrupa Merkez Bankaları Sistemi üyeleri, akademik kurumlar ve diğer uluslararası kuruluşlar ile çeşitli düzeylerde gerekli işbirliğini düzenli kurar ve geliştirir.

2. İlke: Veri Toplama ve Veriye Erişim Yetkisi

İstatistik otoriteleri, Avrupa İstatistiklerinin amaçları doğrultusunda çeşitli veri kaynaklarından bilgi toplama ve bilgiye erişim konusunda açık bir yasal yetkiye sahiptir. İstatistik otoritelerinin talebi üzerine, kurum ve kuruluşlar, girişimler, hane halkları ve genel olarak kamu; Avrupa istatistik amaçları için veri vermeye veya veriye erişime izin vermeye yasa gereği mecbur kılınabilir.

Gösterge 2.1: Avrupa İstatistiklerinin geliştirilmesi, üretilmesi ve dağıtılması için istatistik otoritelerinin çeşitli veri kaynaklarından bilgiyi toplama ve bilgiye erişim yetkisi kanunla düzenlenir.

Gösterge 2.2: İstatistik otoritelerine, kanun gereği doğrudan ve ücretsiz olarak, idari verilere erişim ve bunları istatistiksel amaçlarla kullanma izni verilir. İstatistik otoriteleri, idari kayıtları istatistiksel amaçlara daha uygun hale getirmek için, tasarımından başlayarak, geliştirilmesi ve sona ermesine kadar tüm işlemlere katılırlar.

Gösterge 2.3: İstatistik otoriteleri, istatistiksel araştırmalara cevap verilmesini yasal düzenlemelerle zorunlu hale getirebilir.

Gösterge 2.4: İstatistiksel gizlilik ve veri güvenliği sağlanırken, özel olarak tutulan veriler gibi diğer verilere de istatistiksel amaçlarla erişim kolaylaştırılır.

3. İlke: Kaynakların Yeterliliği

İstatistik otoritelerinin kullanımına tahsis edilen kaynaklar, Avrupa İstatistiklerinin gereksinimlerini karşılamak için yeterlidir.

Gösterge 3.1: İnsan kaynakları, mali ve teknik kaynaklar hem miktar hem de kalite açısından istatistiki ihtiyaçları karşılamak için hazırdır.

Gösterge 3.2: İstatistiklerin kapsamı, ayrıntısı ve maliyeti ihtiyaçlarla orantılıdır.

Gösterge 3.3: Yeni istatistik taleplerini, maliyetlerine göre değerlendirmek ve gerekçelendirmek için belirli usuller mevcuttur.

Gösterge 3.4: Kaynakların daha etkin kullanılabilmesi için, tüm istatistikler için ihtiyacın devam edip etmediği değerlendirilir, istatistiklerden hangilerinin üretimine son verilebileceği ya da üretiminin sınırlandırılabilceğini belirlemek üzere çeşitli usuller mevcuttur.

4. İlke: Kalite Taahhüdü

İstatistik otoriteleri kalite taahhüdünde bulunur. Süreç ve çıktı kalitesini sürekli olarak iyileştirmek amacıyla düzenli ve sistematik olarak güçlü ve zayıf yönlerini tespit ederler.

Gösterge 4.1: Kalite politikası belirlenir ve kamuoyuna duyurulur. Kalite yönetimini yürütmek için organizasyon yapısı ve araçlar mevcuttur.

Gösterge 4.2: İstatistiksel süreçlerin kalitesini planlamak, izlemek ve iyileştirmek için, çoklu veri kaynaklarından elde edilen verilerin entegrasyonu için usuller mevcuttur.

Gösterge 4.3: Çıktı kalitesi düzenli olarak izlenir, olası değişikliklere karşı değerlendirilir ve Avrupa İstatistikleri kalite kriterlerine uygun olarak raporlanır.

Gösterge 4.4: Temel istatistiksel çıktılar düzenli olarak ve kapsamlı bir şekilde uygun hallerde dış uzman da kullanılarak gözden geçirilir.

5. İlke: İstatistiksel Gizlilik ve Veri Güvenliği

Veri sağlayıcıların ve sağladıkları bilgilerin gizliliği ile söz konusu bilgilerin yalnızca istatistiksel amaçlar için kullanımı ve veri güvenliği kesinlikle garanti edilir.

Gösterge 5.1: İstatistiksel gizlilik kanunla garanti altına alınır.

Gösterge 5.2: Çalışanlar işe alındıklarında yasal gizlilik taahhüt belgesi imzalarlar.

Gösterge 5.3: İstatistiksel gizliliğin kasıtlı olarak ihlal edilmesi durumunda cezalar öngörölür.

Gösterge 5.4: Çalışanlara, istatistiksel süreçler boyunca istatistiksel gizliliğin korunmasına ilişkin kılavuzlar ve talimatlar verilir. Gizlilik politikası kamuoyuna duyurulur.

Gösterge 5.5: İstatistiksel verilerin ve veri aktarımının güvenliğini ve bütünlüğünü; iyi uygulamalara, uluslararası standartlara ve ayrıca Avrupa yasalarına ve ulusal mevzuata uygun olarak korumak için gerekli düzenleyici, idari, teknik ve organizasyonel önlemler mevcuttur.

Gösterge 5.6: İstatistiksel mikro verilere araştırma amaçlı olarak erişen dış kullanıcılara katı kurallar uygulanır.

6. İlke: Tarafsızlık ve Nesnellik

İstatistik otoriteleri, Avrupa İstatistiklerini, bilimsel bağımsızlığa saygılı, nesnel, profesyonel ve şeffaf bir şekilde ve tüm kullanıcılara eşit mesafede olacak şekilde geliştirir, üretir ve dağıtır.

Gösterge 6.1: İstatistikler, istatistiksel olarak dikkat edilmesi gereken hususlara dayanan nesnel bir temelde derlenir.

Gösterge 6.2: Veri kaynaklarının ve istatistiksel yöntemlerin seçimi ile istatistiğin dağıtımına ilişkin kararlar istatistiksel olarak dikkat edilmesi gereken hususlara göre alınır.

Gösterge 6.3: Yayımlanmış istatistiklerde farkedilen hatalar, mümkün olan en kısa zamanda düzeltilir ve kamuoyuna duyurulur.

Gösterge 6.4: Veri kaynaklarına, kullanılan yöntemlere ve usullere ilişkin bilgiler kamuoyuna açıktır.

Gösterge 6.5: İstatistiklerin açıklanma tarihi ve zamanı önceden duyurulur.

Gösterge 6.6: Önemli revizyonlar ve metodoloji değişikliklerinde önceden bildirim yapılır.

Gösterge 6.7: İstatistik otoriteleri, tam ve zamanlı istatistiksel bilgi sağlama hedefini dikkate alarak, istatistiksel yayınların zamanına ve içeriğine bağımsız olarak karar verirler. Tüm kullanıcılar istatistiksel yayınlara aynı zamanda ve eşit erişime sahiptir. Herhangi bir dış kullanıcının yayımlama öncesi veriye ayrıcalıklı erişimi sınırlandırılır, net olarak gerekçelendirilir, denetlenir ve kamuoyuna açıklanır. Sızma durumunda, tarafsızlığı sağlamak için önceden veriye erişim düzenlemeleri gözden geçirilir.

Gösterge 6.8: İstatistiki yayınlar ve basın toplantılarında yapılan açıklamalar nesnel ve tarafsızdır.

İstatistiksel Süreçler

İstatistik otoriteleri tarafından, Avrupa istatistiklerinin geliştirilmesi, üretilmesi ve dağıtılmasında kullanılan istatistik süreçlerde Avrupa standartları ve diğer uluslararası standartlar, kılavuzlar ve iyi uygulamalar tam olarak gözetilir, yenilikçi arayışlar sürdürülür. İstatistiklerin itibarı, iyi yönetim ve verimlilik ile güçlendirilir. İlgili ilkeler; güvenilir metodoloji, uygun istatistiksel işlemler, cevaplayıcı yükünün azaltılması ve maliyet etkinliğidir.

7. İlke: Güvenilir Metodoloji

Güvenilir metodoloji, kaliteli istatistiklerin temelini oluşturur. Bu husus, uygun araçları, usulleri ve uzmanlığı gerektirir.

Gösterge 7.1: Avrupa İstatistikleri için kullanılan genel metodolojik çerçeve; yenilikçi arayışları sürdürürken Avrupa standartlarını ve diğer uluslararası standartları, kılavuzları ve iyi uygulamaları takip eder.

Gösterge 7.2: İstatistik otoriteleri tarafından standart kavramların, tanımların, sınıflamaların ve diğer standartların tutarlı bir şekilde uygulanmasını sağlayan usuller mevcuttur.

Gösterge 7.3: Avrupa İstatistikleri için kullanılan kayıtlar ve çerçeveler, düzenli olarak değerlendirilir ve yüksek kaliteyi sağlamak için gerektiğinde düzenlenir.

Gösterge 7.4: Ulusal sınıflama sistemleri ile bunlara karşılık gelen Avrupa sistemleri arasındaki uyum düzeyi yüksektir.

Gösterge 7.5: İstatistik otoriteleri, konu ile ilgili akademik disiplinlerden mezun olanları istihdam eder.

Gösterge 7.6: İstatistik otoriteleri, personelinin sürekli mesleki eğitimini sağlama politikası uygular.

Gösterge 7.7: İstatistik otoriteleri, metodoloji geliştirmek, uygulanan yöntemlerin etkinliğini artırmak ve mümkün olduğunda daha iyi araçları kullanmak için bilim çevreleriyle işbirliğini sağlar ve geliştirir.

8. İlke: Uygun İstatistiksel İşlemler

İstatistiksel süreçler boyunca uygulanan uygun istatistiksel işlemler, kaliteli istatistiklere zemin teşkil eder.

Gösterge 8.1: Avrupa İstatistikleri idari ve diğer verilere dayandığında, istatistiksel olmayan amaçlar için kullanılan tanımlar ve kavramlar, istatistiksel amaçlar için gerekli olanlara mümkün olduğunca yaklaşır.

Gösterge 8.2: İstatistiksel araştırmalarda soru formları veri toplamadan önce sistematik olarak test edilir.

Gösterge 8.3: İstatistiksel süreçler, rutin olarak izlenir ve gerektiğinde revize edilir.

Gösterge 8.4: İstatistiksel süreçlerle ilgili metaveriler, istatistiksel süreçler boyunca uygun şekilde yönetilir ve dağıtılır.

Gösterge 8.5: Revizyonlarda standart, sağlam temelli ve şeffaf usuller izlenir.

Gösterge 8.6: İdari veriler ve diğer veri sahipleri ile bu verilerin istatistiksel amaçlar için kullanılması konusunda ortak taahhütleri belirleyen sözleşmeler yapılır.

Gösterge 8.7: İstatistik otoriteleri, veri kalitesini güvence altına almak için idari ve diğer veri sahipleri ile işbirliği yapar.

9. İlke: Cevaplayıcılar Üzerindeki Yükün Azaltılması

Cevaplama yükü kullanıcıların ihtiyaçlarıyla orantılıdır ve cevaplayıcılar açısından aşırı değildir. İstatistik otoriteleri, cevaplama yükünü izler ve zamanla azaltmaya yönelik hedefler belirler.

Gösterge 9.1: Avrupa İstatistikleri taleplerinin kapsam ve detayı, sadece mutlak gerekli olanlarla sınırlıdır.

Gösterge 9.2: Cevaplama yükü, araştırma kitlesine mümkün olduğu ölçüde dağıtılır ve istatistik otoritesi tarafından izlenir.

Gösterge 9.3: İşyerlerinden alınan veriler mümkün olduğunca onların hesaplarında hazır olanlardır ve veri transferi için mümkün olduğunca elektronik araçlar kullanılır.

Gösterge 9.4: Araştırmalarda mükerrerliği önlemek için mümkün olduğunca idari kaynaklar ve diğer veri kaynakları kullanılır.

Gösterge 9.5: Veri gizliliği ve güvenliği gerekliliklerine bağlı kalınarak, cevaplama yükünü en aza indirmek için veri paylaşımı ve veri entegrasyonu teşvik edilir.

Gösterge 9.6: İstatistik otoriteleri, cevaplama yükünü en aza indirmek için veri kaynaklarının eşleştirilmesini mümkün kılan önlemleri destekler.

10. İlke: Maliyet Etkinliği

Kaynaklar etkin bir şekilde kullanılır.

Gösterge 10.1: İstatistik otoritesinin kaynak kullanımı, iç denetim ve bağımsız dış denetimlerle izlenir.

Gösterge 10.2: İstatistiki süreçlerdeki bilgi ve iletişim teknolojisinin üretkenlik potansiyeli optimize edilir.

Gösterge 10.3: Doğrudan anketlere başvurmayı kısıtlamak ve idari verilerin ve diğer veri kaynaklarının istatistiksel potansiyelini geliştirmek için etkin tedbirler alınır.

Gösterge 10.4: İstatistik otoriteleri, verimliliği ve etkinliği arttıran standart çözümleri teşvik eder, paylaşır ve uygular.

İstatistiksel Çıktı

Mevcut istatistikler kullanıcı ihtiyaçlarını karşılar. İstatistikler, Avrupa kalite standartları ile uyumludur ve Avrupa kurumlarının, hükümetlerin, araştırma enstitülerinin, özel sektörün ve genel olarak kamunun ihtiyaçlarına hizmet eder. Çıktı kalitesi, istatistiğin ne ölçüde doğru ve güvenilir olduğu, zamanlılığı, tutarlılığı, bölgeler ve ülkeler arasında karşılaştırılabilirliği ve kullanıcılar tarafından kolayca erişilebilir olması ile, yani İstatistiksel Çıktı İlkeleri ile ölçülür.

11. İlke: Uygunluk

Avrupa İstatistikleri kullanıcı ihtiyaçlarını karşılar.

Gösterge 11.1: Kullanıcı ihtiyaçlarının karşılanmasında mevcut istatistiklerin uygunluğunu ve kıymetini izlemek, ortaya çıkan ve çıkabilecek ihtiyaçları ve öncelikleri göz önünde bulundurmak için kullanıcılar ile istişare usulleri mevcuttur. İstatistiki çıktının sürekli iyileştirilmesi için yenilikçi yaklaşım sürdürülür.

Gösterge 11.2: İhtiyaçlar çalışma programına yansıtılır ve önceliklerine göre karşılanır.

Gösterge 11.3: Kullanıcı memnuniyeti düzenli olarak izlenir ve sistematik olarak takip edilir.

12. İlke: Doğruluk ve Güvenilirlik

Avrupa İstatistikleri gerçeği, doğru ve güvenilir bir biçimde yansıtır.

Gösterge 12.1: Veri kaynağı, birleştirilmiş veri, ara sonuçlar ve istatistiksel çıktıların kalitesi düzenli olarak değerlendirilir ve doğrulanır.

Gösterge 12.2: Örnekleme hataları ve örnekleme dışı hatalar ölçülür ve Avrupa standartlarına göre sistematik olarak belgelenir.

Gösterge 12.3: Kaynak verileri, istatistiksel süreçleri ve çıktıları iyileştirmek için revizyonlar düzenli olarak analiz edilir.

13. İlke: Zamanlılık ve Dakiklik

Avrupa İstatistikleri, zamanlılık temelinde ve yayımlama takvimine uygun olarak açıklanır.

Gösterge 13.1: Zamanlılık, Avrupa ve diğer uluslararası açıklanma standartlarına uyar.

Gösterge 13.2: İstatistiklerin açıklanacağı standart gün ve zaman kamuoyu tarafından bilinir.

Gösterge 13.3: İstatistiklerin periyodunun belirlenmesinde, kullanıcı ihtiyaçları mümkün olduğunca dikkate alınır.

Gösterge 13.4: Yayımlama takviminden sapmalar önceden kamuoyuna bildirilir, açıklama yapılır ve yeni açıklanma tarihi belirlenir.

Gösterge 13.5: Geçici sonuçlar kabul edilebilir genel doğruluk ve güvenilirliğe sahip ise, faydalı görüldüğü takdirde açıklanabilir.

14. İlke:Tutarlılık ve Karşılaştırılabilirlik

Avrupa İstatistikleri kendi içinde ve zaman içinde tutarlı, bölgeler ve ülkeler arasında karşılaştırılabilir; farklı veri kaynaklarından ilgili verilerin birleştirilmesi ve ortak kullanımı mümkündür.

Gösterge 14.1: İstatistikler kendi içinde uyumlu ve tutarlıdır (örn. aritmetik ve muhasebe hesaplarının birbirini tutması).

Gösterge 14.2: İstatistikler makul bir zaman aralığı için karşılaştırılabilir.

Gösterge 14.3: İstatistikler farklı araştırma ve veri kaynaklarından, kapsam, tanım, birim ve sınıflamalar bakımından ortak standartlar esasına dayanılarak derlenir.

Gösterge 14.4: Farklı veri kaynaklarından gelen ve farklı periyotlara sahip istatistikler karşılaştırılır ve uyumlaştırılır.

Gösterge 14.5: Avrupa İstatistik Sistemi içerisinde verilerin birbiriyle uluslararası karşılaştırılabilirliği, Avrupa İstatistik Sistemi ve diğer istatistik sistemleri arasında periyodik olarak teati yapılması ile sağlanır. Metodolojik çalışmalar, üye ülkeler ve Eurostat arasında yakın işbirliği içinde yürütülür.

15. İlke: Erişilebilirlik ve Açıklık

Avrupa İstatistikleri açık ve anlaşılabilir bir biçimde sunulur, uygun ve kullanışlı bir şekilde yayımlanır, destekleyici metaveriler ve kılavuz dokümanlarla birlikte tarafsız bir şekilde açık ve erişilebilir durumdadır.

Gösterge 15.1: İstatistikler ve ilişkili metaveriler, doğru yorumlama ve anlamlı karşılaştırmalara olanak sağlayacak şekilde sunulur ve arşivlenir.

Gösterge 15.2: Dağıtım hizmetleri, modern bilgi ve iletişim teknolojilerini, yöntemlerini, platformlarını ve açık veri standartlarını kullanır.

Gösterge 15.3: Özel tasarım analizler mümkün olduğu durumlarda sunulur ve kamuoyu bilgilendirilir.

Gösterge 15.4: Araştırma amacıyla mikro veriye erişime izin verilir ve bu husus özel kurallara ve protokollere tabidir.

Gösterge 15.5: Çıktılara ilişkin metaveriler, istatistik otoritesi tarafından Avrupa standartlarına göre yönetilir ve dağıtılır.

Gösterge 15.6: Kullanıcılar, idari veriler ve diğer veri kaynaklarının kullanımı ve entegrasyonu da dahil olmak üzere, istatistiksel süreçlerde kullanılan metodoloji konusunda sürekli bilgilendirilir.

Gösterge 15.7: Kullanıcılar, Avrupa İstatistikleri kalite kriterlerine göre istatistiksel çıktılarının kalitesi hakkında sürekli bilgilendirilir.